

Underdåniga utlåtanden

öfver

Kommitterades betänkande angående

Hospitalsväsendets förändrade organisation

afgifna af

Serafimer-Ordens-Gillet, Sundhets-Collegium, Kammar-Collegium
och Stats-Kontoret samt Justitie-Kanslersemetet.

STOCKHOLM, 1875.

P. A. NORSTEDT & SÖNER
KONGL. BOKTRYCKARE.

Serafimer-Ordens-Gillet.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Sedan Riksdagen uti skrifvelse den 13 Maj 1869 hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det täcktes Eders Kongl. Maj:t i nåder tillse, huruvida en förbättrad organisation af hospitalens ekonomiska och administrativa förvaltning må vara af behof påkallad och i sådant hänseende vidtaga de åtgärder, hvartill omständigheterna kunde föranleda, samt Eders Kongl. Maj:t den 17 December samma år uppdragit åt en Kommitté att verkställa den af Riksdagen begärda utredning och dervid särskildt uppgöra förslag angående indragning till statsverket af sådana hospitalsfondens inkomster i jordboksräntor, tionde och arrendemedel m. m., i afseende å hvilka sådant kunde ega rum, emot dessa inkomsters ersättande med kontanta statsanslag, äfvensom afgifva underdånigt yttrande, huruvida och på hvad sätt de åt Serafimer-Ordens-Gillet nu uppdragna göromål skulle kunna på andra embetsverk öfverflyttas, och uppgifva de genom en sådan förändring i förvaltningen uppkommande kostnader; så och efter det Kommittén underdånigt yttrande härom den 31 December sistlidna år afgifvit, har Eders Kongl. Maj:t genom remiss den 3 Mars innevarande år behagat infordra Serafimer-Ordens-Gillet underdåniga utlåtande i ärendet; och får Serafimer-Ordens-Gillet, efter granskning af det afgifna förslaget och inhämtande af nödiga upplysningar i ämnet, denna nådiga föreskrift härigenom fullgöra.

I de utlåtanden, som afgifvits af Serafimer-Ordens-Gillet den 3 December 1844, samt af Kammar-Collegium, Stats-Kontoret och Sundhets-Collegium gemensamt den 26 Maj 1846, i anledning af då väckt fråga om hospitals-öfverstyrelsens förflyttande från Serafimer-Ordens-Gillet, har, såsom Kommitterade i sitt betänkande anført, framställningen derom blifvit afstyrkt, hufvudsakligen därför, att behofvet deraf ansågs icke vara ådagalagd samt för öfrigt de ifrågasatta förändringarna antogos komma att leda till ökade kostnader och mera invecklad förvaltning; och har Serafimer-Ordens-Gillet, i

utlåtande den 16 September 1850, i anledning af då förnyadt enahanda förslag, vidhållit sin åsigt om obehöfligheten af hospitalsförvaltningens förflyttande till annan myndighet.

De grunder, som Kommitterade nu anført för upphörandet af Serafimer-Ordens-Gilletts befattning med hospitals-ärendena, inskränka sig hufvudsakligen dertill, dels att det måste anses bero af en tillfällighet, om bland dem, som enligt Ordens-statuterna äro behörige att utses till ledamöter af Serafimer-Ordens-Gillet, i hufvudstaden boende personer äro att tillgå, som hafva tid och krafter öfriga för de med dessa befattningar förenade vigtiga och ansvarsfulla omsorger, dels att, från konstitutionel synpunkt, det syntes vara ett missförhållande, att ledamöterna af besagda Styrelse icke förordnas af Konungen i Statsrådet, hvarest dock hospitalsväsendet rörande frågor i allt öfrigt behandlas.

Att dessa omständigheter, som vid föregående tillfällen, då frågan varit föremål för Serafimer-Ordens-Gilletts behandling, icke kommit under öfvervägande, kunna anses hafva erhållit någon afsevärd vikt, sedan antalet af dem, som, enligt hvad ofvanberördt är, kunna till ledamöter af Serafimer-Ordens-Gillet utses, mer och mer inskränkts, samt Ordens-Gillet på senare tid fått att förvalta betydligare anslag af statsmedel, bör icke förnekas; dock *endast* härifrån kan antagligt skäl hemtas till afvikande från den i ämnet förut uttalade åsigt, enär ovedersägligt torde vara, att nu befintliga förhållanden i öfrigt icke äro mindre betryggande för hospitalsförvaltningens författningensliga handhavande samt iakttagandet af allmän och enskild rätt, än om denna förvaltning blefve till annan myndighet förflyttad, samt, i betraktande deraf, att ledamöterna af Serafimer-Ordens-Gillet utöfva sitt kall i denna egenskap utan all vedergällning, den ifrågasatta förändringen icke heller kan anses i besparingsändamål vara påkallad.

Att uttala något omdöme derom, huruvida det ena eller andra central-embetsverket eller företrädesvis Sundhets-Collegium må vara egnadt att öfvertaga förvaltningen af hospitals-ärendena, derest Serafimer-Ordens-Gilletts befattning dermed anses böra upphöra, torde icke tillkomma Serafimer-Ordens-Gillet. Då emellertid godkännandet af den åsigt, att hospitals-öfverstyrelsen icke kan tillbörligen handhafvas af ett för sjukvården i allmänhet främmande förvaltande verk, skulle förutsätta medgifvandet, att förvaltningens ändamål under hittills varande Styrelse förfelats, tillåter sig Serafimer-Ordens-Gillet att fästa uppmärksamheten deruppå, att föremålen för denna, i omfång mer och mer växande förvaltning, med ringa undantag, utgöra allmänna hushållningsärendena. Vid förekommande frågor om nya hospitalsbyggnader kan, såsom lätteligen inses, Hospitals-Öfverstyrelsen, så vidt på henne beror, icke ifrågasätta tillämpning af annat system än som inom och utom landet vunnen erfarenhet ådagalagt vara det ändamålsenligaste; och alldenstund, hvad hospitalspatienternas kurativa behandling angår, denna ankommer på de vid hospitalen anstälde läkare under den inspekterande General-Direktörens öfverinseende, så inskränka sig i öfrigt de hos Öfverstyrelsen förekommande bestyr, som med medicinal-väsendet hafva någon beröring, till handläggning af dels frågor om förordnanden af hospitalsläkare, dels framställningar, som vid bristande

utrymme å hospital från Hospitals-Direktioner eller enskilde hos Ofverstyrelsen göras om sinnessjukas emottagande och som påkalla pröfning, huruvida de sjuka författningsenligt äro föremål för hospitalsvård; men då i förra hänseendet stadgadt är, att, såsom med offentliga läkarebeställningar i allmänhet är förhållandet, Sundhets-Collegii yttrande om de sökandes tjenstbehörighet bör före tjensternas tillsättande inhemtas, och, i det senare, anmälningarna skola författningsenligt vara åtföljda af vederbörande läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet, så och med hänsigt för öfrigt dertill, att General-Direktören för hospitalen i besagda Styrelse har säte och stämma, vill det synas som lika litet i dessa som öfriga delar af förvaltningen under nuvarande styrelseform något kunnat äfventyras genom bristande sakkännedom.

Huru som helst Riksdagens antydan om behovet af hospitalsförvaltningens förändrade organisation rätteligen må förstås, så och då framställningen derom grundar sig på de befunna missförhållandena emellan hospitalsfondens inkomster och utgifter, är det för Serafimer-Ordens-Gillet i främsta rummet angeläget att påkalla uppmärksamheten deruppå, att berörda missförhållanden till väsentlig del uppkommit af orsaker, som numera äro undanröjda. Under en föregående tid har nemligen en betydlig del af fonden blifvit använd för lasaretten och kurhusen, men bidragen dertill, som endast under 18 år, eller från och med 1808 till och med 1825, utgjorde tillhopa 328,069 rdr 40 sk. 8 r. banko, upphörde år 1828. En icke mindre verkande anledning dertill, att hospitalsfondens tillgångar blifvit otillräckligare, har varit den, att sedan, enligt Serafimer-Ordens-Gilletts förslag, Kongl. Maj:t och Rikets Ständer år 1823 godkänt systemet af hospitalens centraliserande, för att bättre kunna ordna anstalterna för de sjukas ändamålsenliga vård, de efter tidens fordringar sålunda påkallade förbättringar i den inre organisationen medfört högst betydliga kostnader utöfver hvad som under förutvarande förhållanden erfordrats; och detta innan ännu hospitalsförvaltningen blifvit med statsanslag understödd. Derjemte har fonden drabbats af icke ringa utgifter för vården och underhållet af för vansinnige förklarade brottslingar, hvarföre ända till år 1848 ingen och derefter till 1869 endast en otillräcklig godtgörelse af fångvårdsmedlen erhållits. För öfrigt läser det knappt behöfva erinras, hurusom förvaltningskostnadernas tillväxt är en naturlig följd deraf, att antalet af sinnessjuka, såsom af Hospitals-Öfverstyrelsens offentliggjorda officiella berättelser inhemtas, år efter år på ett bekymrande sätt ökats. Dessa ogynsamma omständigheter hade under de 1869 närmast föregående åren vållat en betydlig brist i tillgångarne, för hvars betäckande större årliga statsbidrag sedermera erfordrats än som eljest kunnat ifrågakomma. Med de erhållna bidragen och de ökade tillgångar, som vunnits derigenom, att, uppå Serafimer-Ordens-Gilletts år 1868 gjorda underdåniga framställning, Eders Kongl. Maj:t i nåder fastställt en från 12 till 25 öre förhöjd dagkostnadsersättning för tredje klassens patienter, att gälla för fem år från och med 1869, har, sedan jemväl, i följd af de senare årens gynsamma skördar och deraf föranledda prisnedsättning å de oundärligaste födoämnen,

utspisningskostnaderna något minskats, den uppkomna kassabristen, som vid 1868 års slut utgjorde 131,931 rdr, nu blifvit till fullo ersatt och hospitalsfondens ställning derutöfver blifvit något mera betryggande. Genom de sålunda förändrade förhållandena förklaras ock, att, såsom Kommitterade efter räkenskapens förmedel angifvit, behöfvet af statsbidrag till fyllnad i tillgångarne för förvaltningskostnadernas bestridande kan för närmast följande år antagas blifva ringare än under de föregående åren. Härvid är det dock nödigt att taga i betraktande åtskilliga omständigheter, hvarom de räkenskaper, hvilka för Kommitterade varit tillgängliga, icke kunnat gifva någon ledning för omdömet, men som på beräkningarna af hospitalsförvaltningens inkomster och utgifter, äfvensom på statsbehöfven i andra hänseenden, hafva ett icke oväsentligt inflytande. Till närmare grund för bedömande af anslagsbehöfven härtill, har Serafimer-Ordens-Gillet i sådant afseende funnit sig böra till närvarande tid utsträcka de af Kommitterade uppställda, med år 1869 slutande beräkningar.

För år 1870 utvisar den avslutade årsräkenskapen ett utgiftsbelopp för hospitalsförvaltningen af rdr 420,222: 76; hvaruti dock icke inberäknats utgifterna för Veckholms s. k. hospital, utgörande omkring 1,600 rdr, ej heller öfriga, till omkring 18,900 rdr uppgående, utgifter, som enligt Kommitterades förslag skulle komma att indragas eller till riksstatens särskilda hufvudtitlar öfverföras och derföre icke ingått i den för åren 1865—1869 öfver hospitalsförvaltningens utgifter uppgjorda tabellariska öfversigt, såsom arfvodet till General-Direktören, aflöningen till Serafimer-Ordens-Gillet's tjänstemän och betjening, pensioner m. m. För år 1871 kunna, jemlikt de fastställda utgiftsstaterna, kostnaderna för hospitalen, med enahanda undantag, men med tillägg af åtskilliga, på Serafimer-Ordens-Gillet's särskilda beslut grundade utgifter, beräknas till rdr 467,984: 80. Då ofvananförda tvenne hufvudsummor sammanläggas med de i berörda tabellariska öfversigt upptagna utgiftssummor för åren 1865—1869, uppkommer ett medeltal af rdr 429,576: 66 eller rdr 5,810: 86 utöfver medeltalet för sistberörda fem år. Derjemte och sedan Eders Kongl. Maj:t under den 9 Januari innevarande år i nåder medgifvit nedsättning i det från Danviks hospital utgående bidrag från 24,000 till 14,000 rdr, hvarigenom hospitalsfondens inkomster från och med nästkommande år minskas med 10,000 rdr, samt enligt Kongl. Brefvet den 9 sistlidne Juni löneförhöjningar beviljats åt öfverläkaren vid Hernösands hospital med 2,000 rdr och åt biträdande läkaren vid Vexjö hospital med 500 rdr, bör hospitalsförvaltningens beräknade behof af tillgång till utgifterna i motsvarande mån ökas.

Så tillförlitliga statistiska, på officiel räkenskap grundade beräkningar i öfrigt till siffran kunna vara, är det likväl angeläget att endast med varsamhet derifrån draga slutsatser, då ökade eller minskade kostnader kunna härleda sig från undantagsförhållanden eller vexlande konjunkturer. I afseende å de slutföljder, hvartill Kommitterade från de uppställda beräkningarna ledt sig, enligt hvilka statens bidrag till hospitalsförvaltningen efter den föreslagna organisationsförändringen förslagsvis skulle blifva 270,000 rdr, eller, med frånräknande af vederlaget för hospitalens till indragning föreslagna inkomster af räntor, tionde och arrendemedel m. m., äfvensom af bidraget från

fångvårdsmedlen, samt tillägg af vissa ifrågasatta anslagsförhöjningar och öfverflyttningar å riks-statens särskilda hufvudtitlar, endast rdr 52,212: 11, bör sålunda erinras, att ett större medelbelopp af kostnaderna under femårsperioden 1865—1869 skolat visa sig, om förhållandet i afseende å sjukplatsernas antal under hela denna tid varit normalt. Vid början af år 1868 fann nemligen Hospitals-Öfverstyrelsen, i anseende till den då nedtryckta ekonomiska ställningen, sig föranlåten att, på sätt under den 19 Mars 1868 jemväl är vordet hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anmaldt, besluta ned-sättning i sjukplatsernas antal vid rikets samtliga hospitalsinrättningar med 112 eller från 1,322 till 1,210, af hvilka 1,140 voro afsedda för 2:dra och 3:dje betalningsklasserna. Vid 1869 års början voro i följd häraf endast 1,210 sjukplatser tillgängliga. Sedermera har dock, efter den fastställda förhöjningen af patientafgiften för 3:dje betalningsklas-sen, antalet kunnat småningom åter höjas, så att det vid 1870 års början utgjorde 1,250, och, sedan statsbidraget blifvit med 20,000 rdr förhöjdt, under innevarande år är vordet återställt till hvad det var år 1867, eller 1322; och förklaras härigenom den här ofvan uppgifna mindre förvaltningskostnaden år 1870 samt den högre 1871. Enär kostnaden för hvarje underhållsdag under de ifrågavarande åren i medeltal utgjorde något öfver 95 öre, utgör det årliga kostnadsbeloppet, efter afräkning af patient-afgif-terna, för 112 sjukplatser i 3:dje betalningsklassen omkring 28,000 rdr.

Vid bedömandet af det framtida behovet af statsanslag för hospitalsförvaltningen måste dessutom och framför allt ihågkommas det förut omförmälda ständigt växande antalet af sinnessjuka och det derigenom påträngande kraf af utvidgade vårdanstalter i mån af denna tillväxt; börjande Serafimer-Ordens-Gillet i afseende härå upplysa, att redan under innevarande år 10 nya sjukplatser tillkommit samt att, under nästinstun-dande år 1872, icke allenast, i följd af Ordens-Gilletts förordnanden vid pröfning af staterna för samma år, ytterligare 16 sjuksängar skola upplätas, utan äfven, derest Göte-borgs nya hospital, såsom afsedt är, då varder för sjukas emottagande öppnadt, sjuk-vården derigenom utvidgas med omkring 40 platser, så att vid 1872 års slut å samtliga hospitalen antagligen finnas anordnade 1,388 sjukplatser, öfverstigande med 178 antalet dylika platser vid 1869 års början. För öfrigt torde det lätteligen inses, att anslags-behovet blifver väsentligen beroende deraf, om de från och med år 1869 för en tid af fem år förhöjda patientafgifter i 3:dje betalningsklassen fortfarande komme att blifva gällande.

Hvad angår hospitalens tillgångar i fast egendom, räntor, tionde och öfriga in-tägter, förekommer härvid, att Serafimer-Ordens-Gillet uti ofvan åberopade underdåniga utlåtande af den 16 September 1850 redan tillkännagifvit den åsigt, att statsverkets öfvertagande af hospitalsfondens inkomster, emot årligt statsanslag till hospitalens un-derhåll, ofelbart skulle förenkla förvaltningen och bereda säkerhet för fyllandet af hospitalens behof, så vida anslaget för detta ändamål blefve såsom förslagsanslag be-stämmt. Emot hvad Kommitterade i detta hänseende anført och hemstält kan alltså från Serafimer-Ordens-Gilletts sida icke något vara att erinra, ehvad beslut än må komma

att fattas rörande organisationsfrågan i öfrigt; dock föreställer sig Serafimer-Ordens-Gillet, att, sedan riksdagarna nu mera blifvit årliga, det torde göra till fyllest, om de för ändamålet erforderliga statsanslag, i stället för förslagsanslag, erhålla formen af kreditif. För öfrigt lærer det embetsverk, som kommer att öfvertaga befattning med jordlägenheterna, icke underlåta att fästa tillbörlig uppmärksamhet vid de skiljaktigheter, som i vissa delar ega rum uti gällande bestämmelser med afseende på åborättigheterna vid hospitalshemman, emot hvad för kronohemman i allmänhet är stadgad.

På sätt Kommitterade utredt, har Serafimer-Ordens-Gillet, förutom hospitalsärendena, att förvalta åtskilliga enskilda donationer, äfvensom Ordens-Gillet är ombetrodt öfverinseendet öfver vissa enskilda välgörenhetsstiftelser. Då de donerade fonderna till en del, enligt gåfvobrefven, uttryckligen äro till Serafimer-Ordens-Gillet förvaltning öfverlätna, samt det omförmälda öfverinseendet grundar sig på af stiftarne upprättade och af Kongl. Maj:t stadfästade reglementen, torde det få ankomma på Ordens-Gillet, att, i den händelse Ordens-Gillet befattning med hospitalsförvaltningen, såsom Kommitterade föreslagit, kommer att upphöra, då till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdånigt yttrande och förslag, om och i hvilka delar förändrade föreskrifter, med afseende å handhafvandet af dessa särskilda uppdrag, må vara af behofvet påkallade.

De remitterade handlingarna återfölja, och Serafimer-Ordens-Gillet framhårdar med djupaste undergifvenhet,

Stormäktigste, Allernädigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåtar och tjänare

G. A. SPARRE. L. MANDERSTRÖM. OL. IM. FÅHRÆUS.
J. M. BJÖRNSTJERNA. MAGNUS HUSS.

Stockholm den 1 November 1871.

K. Stolpe.

2.

Sundhets-Collegium.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Genom remiss den 28 sistlidne November, tecknad å Serafimer-Ordens-Gilletts underdåniga utlåtande i anledning af det af särskilde Kommitterade den 31 December 1870 till Eders Kongl. Maj:t afgifna betänkande rörande en förändrad organisation af hospitalens ekonomiska och administrativa förvaltning, har Eders Kongl. Maj:t anbefalt äfven Sundhets-Collegium att med underdånigt utlåtande i detta ärende inkomma; hvilken befallning Collegium härmed får i underdånighet fullgöra.

De omständigheter, som enligt Kommitterades åsigt böra föranleda dertill, att Serafimer-Ordens-Gilletts befattning med kronohospitalen och således äfven med hospitalens fonden upphör och öfverflyttas på de centrala embetsverk, som redan hafva sig anförtrodt öfverinseendet å offentlig sjukvård och offentlig egendom, äro dels numera gällande grundlagsbestämmelser, dels samhällets anspråk på en jemn, säker och med full sakkunskap städse ledd förvaltning af den offentliga sinnessjukvården samt denna förvaltnings ändamålsenliga samverkan med öfriga sjukvårdsanstalter i riket.

Hvad den först anförda omständigheten angår, torde det icke tillkomma Sundhets-Collegium att derom yttra sig; beträffande den andra tillåter sig Collegium uttala den åsigt, att så länge förvaltningen af hospitalen skolat omfatta alla de ärenden, som för närvarande höra dit, dessas mängd och olikartade beskaffenhet svårligen tillåtit att de lades under något annat redan befintligt embetsverk, likasom deras inbördes samband lade hinder i vägen för deras fördelning på flera. Någon anledning till den ena eller andra åtgärden lär icke heller rättvisligen — hvilket äfven Kommitterade behörigen utredt och erkänt — kunna hemtas hvarken från missförhållandet mellan

hospitalsfondens inkomster och utgifter under vissa år eller från det sätt, hvar på hospitalens förvaltning i öfrigt på senare tider varit utöfvad; och en förväntan, att hospitalsvården skulle med en annan förvaltning blifva på en gång billigare och bättre tillgodosedd, synes icke allenast innebära ett ingalunda befogadt underkännande af hvad af den nuvarande Öfverstyrelsen blifvit med de för ändamålet tillgängliga medel uträttadt, utan äfven ställa alltför stora och fördenskull nedsläende fordringar på det embetsverk, som skulle komma att träda i denna Öfverstyrelses ställe.

Helt annorlunda blir emellertid förhållandet, om, i ändamål att bereda större enkelhet i förvaltningen och på samma gång ett till beloppet bestämdt och för ändamålet tillräckligt anslag, Staten, på sätt Kommitterade föreslagit och hvaremot Serafimer-Ordens-Gillet icke haft något att erinra, öfvertager dispositionsrätten till hospitalens alla tillgångar i fast egendom, räntor, tionde och utskylder, samt dervid ikläder sig bestriandendet af de utgifter, hvilka för hospitalsvårdens behöriga vidmagthållande befinnas vara erforderliga. Frågan blir då, huruvida, sedan Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium öfvertagit inseendet och vården om hospitalens fasta egendom, och Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uppbära arrenden, räntor, tionden och andra från fastigheter utgående afgifter samt verkställa en del af hospitalsfonden nu åliggande liqvider, de administrativa göromål, som återstå, äro så många och af den beskaffenhet, att de för sitt behöriga handläggande fordra en särskild administratif myndighet eller kunna åt något annat embetsverk anförtros.

Kommitterade hafva ansett den senare åtgärden böra vidtagas samt föreslagit, att den Serafimer-Ordens-Gillet nu tillkommande befattning såsom Öfverstyrelse för hospitalen i riket måtte, med bibehållande af nuvarande organisationen utaf hospitalens lokalstyrelser, uppdragas åt Eders Kongl. Maj:ts Sundhets-Collegium. Såsom grund härför hafva Kommitterade anfört, dels att hvarken sinnessjukdomarnes beskaffenhet eller deras behandling påkallar någon särskild Öfverstyrelse för sinnessjukvården, dels ock nyttan och behovet af en ändamålsenlig samverkan mellan anstalterna för denna sjukvård och öfriga sjukvårdsanstalter i riket. Instämmande uti hvad Kommitterade sålunda anfört och föreslagit, bör Collegium härmed förklara, att, om Eders Kongl. Maj:t skulle finna lämpligt under de gifna förutsättningarna åt Sundhets-Collegium anförtro öfverinseendet öfver hospitalen, Collegium känner sin pligt att emottaga detta uppdrag och skall söka uppfylla detsamma så vidt i dess förmåga står.

Vid närmare betraktande af de göromåls beskaffenhet, hvilka sålunda skulle komma att tillhöra Sundhets-Collegium, har det visserligen visat sig, att en del af dem är mer eller mindre främmande för Collegii hittillsvarande verksamhet; men då just dessa äro sådana, som äfven af hvilket annat embetsverk som helst skulle kunna handläggas, så vida de icke egde ett nödvändigt samband med de öfriga göromålen, vågar Collegium antaga, att deras behandling icke skall möta svårigheter, helst om Collegium, såsom Kommitterade föreslagit, kan åtminstone till en början få paräkna biträde af Serafimer-Ordens-Gillet nuvarande Sekreterare och Kamererare, så länge desse uppbära

sina löner på indragningsstat. Särskildt torde likväl Collegium böra anmäla, att Collegii domsrätt, hvilken för närvarande inskränker sig till den genom Eders Kongl. Maj:ts Kungörelse den 21 Oktober 1864 Collegium ålagda pröfning af besvär öfver Lasarettsoch Kurhus-Direktioners beslut och åtgärder, genom nu föreslagna öfverflyttning kommer att utsträckas till pröfning så väl af besvär öfver Hospitals-Direktionernas beslut som af de anmärkningar, hvilka vid revisionen af Syslomännens räkenskaper kunna komma att göras.

Visserligen skulle genom Hospitals-Öfverstyrelsens öfverflyttande till Sundhets-Collegium detta embetsverks redan ganska talrika göromål blifva i icke ringa mån förökade; men, under förutsättning att Sundhets-Collegii embets- och tjänstemän komma i åtnjutande af samma löneförmåner, som deras vederlikar i andra dermed jemförliga embetsverk uppbära, och på grund deraf allt det arbete kan af dem fordras, som tjänsten kräfver, anser Collegium icke någon annan tillökning i dess arbetskrafter vara, åtminstone för det närvarande, erforderlig, än den som af Kommitterade blifvit föreslagen, nemligen af en revisor och en amanuens. Den förre, hvars arfvode torde böra bestämmas till 800 riksdaler, eller samma belopp som revisorn i Serafimer-Ordens-Gillet nu uppbär, är så mycket mera outhärlig, som ingen af Collegii tjänstemän har på en gång den insigt i ämnet och den vana, som revisionsgöromålen erfordra, och dessa dessutom äro så omfattande, att de icke i alla fall torde kunna någon bland de å Collegii nuvarande stat upptagne tjänstemän utöfver hans vanliga göromål åläggas; vid de allt mer ökade statistiska göromålen inom Collegium, hvilka nu skulle komma att i betydlig mån utsträckas, blir äfven biträdet af en amanuens erforderligt, dock anser Collegium det af Kommitterade till fyllandet af detta behof föreslagna belopp af 700 riksdaler icke böra uppföras såsom *arfvode för en amanuens*, utan såsom arfvode för *amanuensbiträde*, hvarigenom tillfälle vore lemnadt att om detta anlita särskilda personer, då sådant pröfvas lämpligt.

Vid det förslag till ändringar i Eders Kongl. Maj:ts Stadga den 5 Mars 1858, som af Kommitterade blifvit framställt såsom en följd af hvad Kommitterade i öfrigt föreslagit, har Collegium för sin del intet att anmärka, men anhåller att vid anmälan här om få uttala sin åsigt om billigheten och önskvärdheten deraf, att den i Stadgans § 12 hospitalen tillförsäkrade arfsrätt efter patienter, hvilka inom tredje betalningsklassen aflida, måtte, på sätt Kommitterade alternatift föreslagit, upphöra åtminstone i afseende på dem, för hvilka afgift blifvit efter nu gällande Stadgas föreskrift erlagd. Då Collegium derjemte instämmer i den af Kommitterade föreslagna föreskriften om hospitalens inspektion genom den, *hvilken Sundhets-Collegium dertill utser*, torde dervid böra fogas den anmärkning, att, ehuru i regeln dertill torde komma att utses någon af Collegii ledamöter och helst den, åt hvilken föredragningen af hospitalsärenden är anförtrödd, genom denna föreskrift ett möjligen ganska önskvärdt tillfälle är lemnadt att uppträda en dylik inspektion äfven åt annan, med sinnessjukvården förtrogen och för densamma intresserad person.

I sitt underdåniga utlåtande har Serafimer-Ordens-Gillet, med anledning af det af Kommitterade för de vid 1870 års utgång rådande förhållanden beräknade beloppet af 52,212 rdr II öre, hvilket Staten skulle komma att efter den föreslagna förändringen vidkännas, erinrat, hurusom detta belopp måste för innevarande år beräknas vida högre och i allmänhet måste bero på antalet af vårdade patienter, afgifternas storlek och så vidare. Denna erinran, som utan tvifvel är befogad, torde äfven kunna utsträckas derhän, att sinnessjukvården sannolikt kommer att erfordra allt större bidrag af Staten, så vida denna sjukvårds behof skola fullständigt tillgodoses och kostnaden därför skall fortfarande af Staten bestridas. Till följd häraf torde väl ock det anslag, som af hvarje Riksdag beviljas, komma att grunda sig på en för det kommande årets behof gjord beräkning. Beträffande detta anslag, hvilket Kommitterade ansett böra vara ett förslagsanslag, uttalar Serafimer-Ordens-Gillet den åsigt, att det torde göra till fyllest, om det samma i stället erhåller formen af kreditif. För sin del anser Collegium det vara af stor vigt, att Statens förenämnda bidrag blir ett förslagsanslag, ty då Sundhets-Collegium icke lærer kunna begagna den utväg att göra skuld, hvilken utväg stått Serafimer-Ordens-Gillet öppen och äfven af Gillet måst i trängande fall anlitas, torde möjligheten att vid plötsliga och oförutsedda stegringar i priset på lifsförnödenheter vidmagthålla sinnessjukvården eller att afhjelpa hastigt uppkomna oafvisliga behof vara hufvudsakligen beroende på möjligheten att i trängande fall kunna öfverskrida anslags nominella belopp. Collegium har sig icke bekant, huruvida erfarenheten gifvit anledning befara missbruk af förslagsanslagen, men, om så är, lærer farhågan i detta afseende möjligen kunna förebyggas genom den föreskrift, att ett dylikt förslagsanslags belopp icke får öfverskridas utan Eders Kongl. Maj:ts tillåtelse.

Öfver hvad Kommitterades utlåtande i öfrigt innehåller torde något yttrande från Collegii sida icke erfordras.

Remisshandlingarna återgå, och Collegium framhårdar med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormäktigste, Allernädigste Konung!
Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

C. U. SONDÉN. O. F. HALLIN. A. H. WISTRAND. EDW. EDHOLM.

Stockholm den 15 Januari 1872.

A. J. Bruzelius.

3.

Kammar-Collegium och Stats-Kontoret.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Sedan, i anledning af Riksdagens i underdånig skrifvelse den 13 Maj 1869 gjorda framställning, det Eders Kongl. Maj:t måtte täckas tillse, huruvida en förbättrad organisation af hospitalens ekonomiska och administrativa förvaltning kunde vara af behof påkallad, och i sådant hänseende vidtaga de åtgärder, hvartill omständigheterna föranledde, Eders Kongl. Maj:t, jemlikt nådigt beslut den 17 December 1869, åt särskilde Kommitterade uppdragit att verkställa den af Riksdagen begärda utredning och dervid särskildt uppgöra förslag angående indragning till statsverket af sådana hospitalsfondens inkomster i jordeboksräntor, tionde och arrendemedel m. m., i afseende å hvilka sådant kunde ega rum, och dessa inkomsters ersättande med kontanta statsanslag, samt afgifva underdånigt yttrande, huruvida och på hvad sätt de åt Serafimer-Ordens-Gillet nu uppdragna göromål skulle kunna på andra embetsverk öfverflyttas, och uppgifva de genom en sådan förändring i förvaltningen uppkommande kostnader; samt bemälde Kommitterade den 31 December 1870 sitt betänkande härom afgifvit, har Eders Kongl. Maj:t, efter det så väl Serafimer-Ordens-Gillet som Sundhets-Collegium deröfver sig ytrat, genom nådig remiss anbefalt Kammar-Collegium och Stats-Kontoret att med underdånigt utlåtande i detta ärende till Eders Kongl. Maj:t inkomma; och få i följd häraf Collegierna underdånigst anföra följande.

Så väl Riksdagens förberörda anhållan som de likartade framställningar, hvilka vid 1859—1860 och 1862—1863 årens riksmöten blifvit af representationen gjorda, synas hufvudsakligen hafva utgått från den föreställning, att grunden till det på senare tiden allt mera framträdande missförhållandet emellan den s. k. Allmänna Hospitals- och Barnhusfondens inkomster och dess utgifter vore att finna i det sätt, hvarpå förvalt-

ningen af nämnda fond från äldre tider är anordnad. Att likväl detta missförhållande bör tillskrifvas helt andra orsaker, synes vara genom hvad så väl Kommitterade som Serafimer-Ordens-Gillet i denna fråga anført till fyllest ådagalagd, och då, jemlikt Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869, hospitalsfonden tillhöriga räntor och tiondeanslag i allmänhet *redan äro* med 1871 års början till statsverket indragna och med kontanta anslag ersatta, lärer någon synnerlig förenkling icke heller kunna genom den ifrågasatta förändringen beredas. Då emellertid Representationen upprepade gånger och jemväl af andra skäl än det ofvan anförda framställt yrkanden i detta syfte, och Hospitals-Öfverstyrelsens nuvarande organisation, på sätt Kommitterade jemväl framhållit, onekligen innebär en oegentlighet, som, då fråga är om en vidlyftig medelsförvaltning, ej kan fränkännas betydelse, hafva Collegierna ansett sig böra understödja Kommitterades förslag så väl om hospitalsfondens indragning och upphörande af Serafimer-Ordens-Gillet befattning med hospitalen i riket, som angående öfverflyttningen till andra embetsverk af den förvaltning, som hittills Serafimer-Ordens-Gillet ålegat; och Collegierna hafva derföre här nedan endast upptagit de af Kommitterade gjorda framställningar, hvilka synts från Collegiernas sida påkalla särskildt yttrande.

Hvad först beträffar det i Veckholms församling af Upsala län befintliga hospital, har, enligt hvad meddelats i den till 1873 års Riksdag afgifna Berättelse om hvad i riket och dess styrelse sig tilldragit, Eders Kongl. Maj:t redan förordnat, att Serafimer-Ordens-Gillet befattning med berörda hospital skulle från och med nämnda år upphöra och detsamma öfverlemnas till en af pastoratsboerna utsedd hospitalsförvaltning, hvidan Kommitterades i afseende å förvaltningen af nämnda inrättning framställda förslag torde få anses hafva förfallit.

Bland hospitalsfondens inkomster förekomma trenne särskilda belopp kyrkotionde, nemligen:

	Spanmål.	
	kubikföt.	kannor.
från Mölleberga socken i Bara härad af Malmöhus län.....	70.	3,5.
» Lunds socken i Torna härad samma län	55.	6,5.
» Rinkaby socken i Villands härad af Kristianstads län..	253.	8,37.

Hvad det sistnämnda beloppet vidkommer, har Kammar-Collegium uti denna dag afgifvet utlåtande i anledning af Rinkaby församlings underdåniga anhållan, att hospitalsstyrelsens befattning med församlingens kyrka måtte upphöra samt värden derom och förvaltningen af kyrkans tillhörigheter till församlingen öfverflyttas, i underdånighet hemställt, att ansökningen måtte i nåder bifallas, med förklarande, att all den dispositionsrätt öfver kyrkans inkomster och egendom, som nu tillkomme Malmö hospital, öfverflyttades på Rinkaby församling, hvilken deremot öfvertog alla med samma rätt förenade skyldigheter. Enligt Kommitterades efter förhållandet under åren 1850—1869 gjorda beräkning, upptagas utgifterna för Mölleberga kyrka till 198 rdr 73 öre årligen, och det har alltså synts Collegierna böra ifrågasättas, huruvida icke äfven denna församling lämpligen kunde, emot öfvertagande af alla vid kyrkotionden

fästade skyldigheter, berättigas att samma tionde utbekomma, i sammanhang hvarmed den patronatsrätt, som nu utöfvas af Hospitals-Öfverstyrelsen, skulle upphöra och pastoratet, till hvilket egaren af Torups gård hvarannan gång har patronatsrätt, hvarannan gång upptagas såsom regalt. Hvad åter angår kyrkotionden från Lunds socken, är densamma, så vidt handlingarna gifva vid handen, utan någon motsvarande skyldighet till hospitalsväsendet upplåten och torde alltså böra till statsverket ingå.

Hospitalsfondens inkomst i följd af den hospitalen tillförsäkrade arfsrätt efter patienter, hvilka inom tredje betalningsklassen aflida, har för de fem år, som legat till grund för Kommitterades beräkningar, i medeltal utgjort endast 1,784 rdr 14 öre; och då denna inkomst synts Collegierna icke motsvara det besvär och de kostnader, som upprätthållandet af en dylik rättighet måste föranleda, få Collegierna, i öfverensstämmelse med hvad Kommitterade alternatift föreslagit och Sundhets-Collegium tillstyrkt, i underdånighet hemställa, att nämnda arfsrätt måtte för framtiden upphöra.

I afseende på den till hospitalsfonden ingående ränta och tionde förekomma emellan Kommitterades på Ordens-Gillet's räkenskaper grundade uppgifter samt kronoräkenskaperna vissa skiljaktigheter, hvilka Collegierna ansett sig icke böra nu söka utreda, utan torde, derest den ifrågasatta förändringen kommer till stånd, sådan utredning få ankomma på Stats-Kontoret, likasom Kammar-Collegium då torde få i underdånighet föreslå de verkställighetsåtgärder, som i fråga om hospitalshemmans upptagande i jordeböckerna eller eljest kunna finnas erforderliga.

Enligt Kommitterades förslag, skulle det anslag, som till bekostande af den offentliga sinnessjukvården komme att å riksstaten uppföras, erhålla natur af förslagsanslag. Serafimer-Ordens-Gillet åter har uttalat den åsigt, att, sedan riksdagarna numera blifvit årliga, det torde göra till fyllest, om nämnda anslag erhöles formen af kreditif. Så framt kreditifsumman bestämmes tillräckligt hög, är denna fråga ej för den blifvande hospitalsförvaltningen af synnerlig vikt, men deremot synes denna anslagsform ej väl öfverensstämma med beskaffenheten af de utgifter, för hvilkas bestridande anslaget är afsedt. Dessa utgifter äro nemligen till vida största delen sådana, som *måste* utgå, äfven om de, till följd af förändrade prisförhållanden, stegrats utöfver de kalkylerade beloppen, och då de beräkningar, som komma att ligga till grund för Eders Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtande nådiga framställningar, måste upprättas mer än ett år före anslagsårets ingång, torde icke med någon sannolikhet kunna antagas, att de verkliga utgifterna i allmänhet skola motsvara beräkningarna. Collegierna få alltså i underdånighet tillstyrka, att anslaget må erhålla natur af förslagsanslag, då Eders Kongl. Maj:t, uppå vederbörandes närmare tiden för anslagsårets ingång eller äfven efter denna tidpunkt gjorda framställningar, lärer bestämma de belopp, som hospitalsförvaltningen eger af anslaget lyfta.

Kommitterade hafva ansett ifrågavarande anslag kunna upptagas till 270,000 rdr, men detta belopp är, enligt hvad Serafimer-Ordens-Gillet ådagalagt, för ändamålet alldeles otillräckligt; och torde Eders Kongl. Maj:t derföre, om nådig framställning i den af Kommitterade angifna syftning kommer att till Riksdagen aflåtas, från Serafimer-

Ordens-Gillet infordra yttrande och förslag i afseende å det belopp, hvartill anslaget med ledning af sista tidens erfarenhet må böra beräknas.

Vid Kommitterades förslag angående öfverförande till riksstatens särskilda anslag af de utgifter, som, enligt den af dem gjorda utredning, från hospitalsfonden bestridas för andra ändamål, än hospitalsvården, och ansetts icke kunna eller för närvarande skäligen böra indragas, få Collegierna anmärka:

att det af räntan å Peder Severendsens donation utgående bidrag till Varbergs skola, hvilket af Kommitterade föreslagits att med 150 rdr 99 öre uppföras under 7:de hufvudtitelns förslagsanslag till »Städers friheter», i stället torde böra uppföras under 8:de hufvudtitelns anslag till »Elementarläroverken» och, då oindelt spannmål icke under detta anslag förekommer, upptagas i kolumnen för »Ersättning för indragna tiondeanslag» med ett belopp af 158 rdr 76 öre, förslagsvis beräknadt värde å 75 kubikfot 6 kannor spannmål. Enligt Kommitterades utredning är nemligen Varbergs skola berättigad att utaf förenämnda donation från Halmstads hospital årligen utbekomma 12 tunnor spannmål, $\frac{1}{3}$ råg, $\frac{1}{3}$ korn och $\frac{1}{3}$ hafre, efter Hallands läns årliga markegång, hvilket belopp enligt räkenskaperna tillfallit skolans premii- och fattigkassa;

att den utgiftspost å 3 rdr 21 öre, tomtören till Malmö stad, hvilken af Kommitterade jemväl föreslagits att öfverföras till anslaget för »Städers friheter», visserligen torde böra från detta förslagsanslag utgå, utan att dock derföre någon förändring i anslagets nuvarande slutsumma bör ifrågakomma;

att de till upptagande under anslaget till »Kleresistaten» föreslagna prostetunnor af kyrkotionden från Mölleberga och Rinkaby församlingar torde, derest denna kyrkotionde kommer att till statsverket indragas, uppföras med oindelt spannmål, 6 kubikfot 3 kannor för hvardera, enär vederbörande kontraktsprostar lära vara berättigade att för denna spannmålsquantitet erhålla lösen efter medelmarkegångspris;

att utaf de trenne belopp, hvilka af Kommitterade föreslagits till uppförande under anslaget till »Fattigvården i allmänhet», nemligen:

understöd till åtskilliga vanföra och sinnessvaga personer utom hospitalen	761: 69.
af räntan å Peder Severendsens donation: till husarme i Valda och Släps socknar samt i Varberg.....	78: 75.
samt räntan af enkefru Bagers donation: till en värdig fattig.....	15: —.

visserligen den förstnämnda utgiftsposten, hvilken kommer att småningom upphöra, synes böra utgå från berörda förslagsanslag, hvars summa icke derföre lärer behöfva ökas, men de sistnämnda två beloppen deremot erhålla en lämpligare plats under det bestämda anslaget till »Fattigvården i Stockholm och landsorterna»;

att utaf de åtta utgiftsposter till sammanräknadt belopp af 4,616 rdr 54 öre, hvilka Kommitterade föreslagit att öfverföras till anslaget för »Lasarettens underhåll», trenne äro, jemlikt äldre stadganden, bestämda att utgå i spannmål och således torde, då vederbörande lära vara berättigade att för dem utbekomma lösen efter markegång, i oindelt

spanmål uppföras; kommande detta anslag, då från nuvarande anslaget till Hospitals och Lasarettets underhåll	116,397: 17.
afdrages summan af de nu till hospitalsfonden utgående anslag, sådana dessa anslag äro i riksstaten beräknade	96,832: 20.
	19,564: 97.
men med tillägg af dels förenämnda åtta utgiftsposter till ett sammanräknadt belopp af	4,593: 89.
dels anslaget till Serafimer-lasarettets underhåll	24,000: —.
	48,158: 86.

att upptagas på följande sätt, nemligen:

Serafimer-lasarettet	26,400: —.
Drottninghuset	5,000: —.
Danviks hospital	10,811: 30.
Veckholms dito	1,658: —.
Medevi lasarett	194: —.
Linnerås hospital	4: —.
Vrigstads dito	211: 68.
Lunds lasarett	515: 97.
Köpings hospital	148: 95.
Odensvi dito	62: —.
Kliniken i Lund	959: 07.
Stockholms stads och läns kurhus	500: —.
Loka brunslasarett	300: —.
Linköpings dito	225: —.
Visby dito	600: —.
Lunds dito (förslagsvärde å 264 kft 6 k:or)	555: 66.
Kristianstads dito (dito å 6 » 3 »)	13: 23.

Summa 48,158: 86.

dock att 12 kubikfot 6 kannor spanmål, som utaf Mölleberga kyrkas tionde utgå till Lunds lasarett, och 6 kubikfot 3 kannor spanmål, som utaf Rinkaby kyrkas tionde utgå till Kristianstads lasarett, böra från anslaget uteslutas, derest berörde kyrkotionde icke varder till statsverket indragen;

att likaledes de till upptagande under anslaget till »Kyrkors underhåll» föreslagna utgifterna för Mölleberga och Rinkaby kyrkor böra uteslutas, i händelse kyrkotionden från dessa församlingar varder till församlingarna öfverläten;

att, beträffande hvad Kommitterade i afseende å 8:de hufvudtitelns anslag till »rese- och traktamentspenningar» föreslagit, det endast torde böra stadgas, att resekostnaderna för inspektioner vid hospitalen skola från detta anslag utgå; lärande ersättningar för syner och andra förrättningar å indragna hospitalshemman få utgå i enahanda ordning som dylika kostnader vid andra till kronan indragna egendomar;

att tryckningskostnader, som af hospitalsförvaltningen föranledas, visserligen böra utgå af 8:de hufvudtitelns förslagsanslag till »skrifmaterialier och expenser, ved m. m.»; utan att dock någon förändring i anslaget slutsumma deraf föranledes;

att de till Mariestads landskontor och vederbörande kronobetjening inom Skaraborgs län utgående arfvoden, tillhoppa 300 rdr, för uppbörden och redovisningen af Skara indragna hospitals inkomster, äfvensom för uppsigt öfver hospitalet tillhöriga fastigheter, synas icke vidare böra utgå; samt

att det belopp af 759 rdr 62 öre, som af Kommitterade upptagits för de dels af Kongl. Maj:t, dels af Serafimer-Ordens-Gillet åtskilliga personer beviljade pensioner och understöd, torde böra inskränkas till 496 rdr 66 öre, enär återstoden utgör det beräknade värdet af kost, i likhet med hvad hospitalshjon bestås, af tvenne personer, förut tillhöriga betjeningen vid Malmö hospital, hvilken kost väl äfven framgent lär komma att in natura utgå och således icke lämpligen bör under allmänna indragningsstaten uppföras.

Vidare hafva Kommitterade föreslagit, att förvaltningen af *Malmö barnhusfond* jemväl måtte af statsverket öfvertagas, i hvilket fall Kommitterade i underdånighet hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes tillika meddela föreskrift om de grunder, som hädanefter böra följas i afseende på samma förvaltning samt inkomsternas användande för det med dem afsedda ändamål.

Enligt hvad Kommitterade meddelat, har Malmö barnhusfond en årlig inkomst af 400 tunnor 27 kappar råg, 1,064 tunnor $8\frac{1}{3}$ kappar korn, 422 tunnor $10\frac{2}{3}$ kappar hafre och 6 lispund 18 skålpund smör, dock att deraf, jemlikt Kongl. Maj:ts resolution den 10 September 1683 uppå Landskrona stads underdånigste »desiderier och besvärspunkter», till Landskrona stads kyrka skulle årligen utgöras 50 tunnor, hälften råg och hälften korn, som ock ännu utgå.

Serafimer-Ordens-Gillet synes med användandet af dessa medel icke haft annan befattning, än att Gillet till de särskilda Länsstyrelserna halfårsvis remitterat vissa bestämde belopp, att såsom uppfostringshjälp för fattiga barn af Länsstyrelserna utdelas; och har, jemlikt Ordens-Gillet beslut den 25 Augusti 1828, allt sedermera till de särskilda länen utgått nedannämnda belopp, nemligen:

till Malmöhus län.....	4,500: —.	till Gotlands län.....	193: 50.
» Kristianstads d:o.....	1,500: —.	» Blekinge d:o.....	436: 50.
» Stockholms d:o.....	520: 50.	» Hallands d:o.....	438: —.
» Upsala d:o.....	423: —.	» Göteborgs d:o.....	747: —.
» Södermanlands d:o.....	550: 50.	» Elfsborgs d:o.....	943: 50.
» Östergötlands d:o.....	933: —.	» Skaraborgs d:o.....	817: 50.
» Jönköpings d:o.....	661: 50.	» Vermlands d:o.....	823: 50.
» Kronobergs d:o.....	525: —.	» Örebro d:o.....	553: 50.
» Kalmar d:o.....	819: —.	» Vestmanlands d:o.....	454: 50.

till Kopparbergs län	661: 50.	till Jemtlands län	201: —.
» Gefleborgs d:o	495: —.	» Vesterbottens d:o	228: —.
» Vester-Norrlands d:o	367: 50.	» Norrbottens d:o	207: —.
			Summa rdr rmt 18,000: —.

Uti 1872 års kronoräkenskaper för Malmöhus och Kristianstads län finnes till Malmö f. d. barnhus uppfördt ett sammanräknadt belopp af 23,110 rdr 98 öre, hvarförutan till Landskrona kyrka utgått lösen för 315 kubikfot spanmål, hälften råg och hälften korn; hvaraf synes framgå, att för hospitalsfonden åtminstone under de senare åren uppkommit ett öfverskott, hvilket blifvit för hospitalsväsendet använt. Vid sådant förhållande och då det belopp, hvarmed Barnhusfondens inkomster, jemlikt Kongl. Förordningen den 23 Juli 1869, till statsverket ingå, utgör, förutom lösen för den Landskrona kyrka tillförsäkrade spanmål, 18,700 rdr 70 öre, hemställa Collegierna i underdånighet, att jemväl Malmö barnhusfonds inkomster må till statsverket indragas och i stället på riksstaten uppföras dels under 8:de hufvudtitelns anslag till »Kyrkans underhåll» ett belopp af 50 tunnor eller 315 kubikfot oindelt spanmål, att efter årligt medelmarkegångspris utgå, och dels under samma hufvudtitels anslag till »Barnhus i landsorterna» ett belopp af 18,000 rdr, hvilket sistnämnda belopp skulle, enligt ofvanangifna fördelning, af Stats-Kontoret utbetalas till vederbörande Länsstyrelser, som hade att medlen i enlighet med hittills gällande föreskrifter använda; lärande, derest detta Collegiernas förslag vinner bifall, under förenämnda anslag till »Barnhusen i landsorterna» jemväl få, såsom ersättning för afkomsten af afidne Lands-Kamereraren P. Z. Lindmans donation, uppföras ett belopp af, i jennadt tal, 25 rdr riksmünt, till disposition af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län, att enligt testators föreskrifter utbetalas.

I fråga om det belopp, hvilket med afseende på de förökade göromål, som, enligt Kommitterades förslag, skulle Kammar-Collegium tillskyndas, borde ställas till detta embetsverks disposition, få Collegierna, som väl funnit, att endast den ifrågaställda förvaltningen af de hospitalsfonden tillhöriga egendomar bör härvid komma i betraktande, likväl, enär dessa uppgå till ett antal af 431 st., då mängden af Kammar-Collegii göromål icke medgifver någon tillökning utan förökade arbetskrafter och då, för förvaltningen af de till statsverket för närvarande indragna egendomar, som vid 1873 års början utgjorde 744 st., ensamt den erforderliga förberedande handläggningen inom Provins-Kontoren kan antagas lemna full sysselsättning åt två Kammarförvandter derstädes, underdånigst hemställa, att den af Kommitterade föreslagna summa måtte höjas till det belopp, som motsvarar en Kammarförvandts aflöning.

Hvad slutligen beträffar Kommitterades förslag derom, att vid ifrågavarande reglering måtte, beträffande allmänna hospitalsfonden, tillika fästas det vilkor, att, om det, i stället för inkomsterna från denna fond, till hospitalsinrättningarna anvisade särskilda statsanslag skulle, utan Eders Kongl. Maj:ts nådiga samtycke, förändras, på Eders Kongl. Maj:t då måtte ankomma att förordna, det berörda inkomster åter skulle efter

nu gällande grunder uppbäras och hospitalen tillgodokomma, — hafva Collegierna icke kunnat detta förslag understödja. Någon den ringaste anledning förefinnes icke att antaga, det Riksdagen i en framtid skulle undandraga sig att anvisa de medel, som prövas för ifrågavarande ändamål erforderliga, och, *om* ett sådant förhållande inträffade, skulle de nu hospitalsfonden tillförsäkrade inkomster befinnas alldeles otillräckliga att nöjaktigt uppehålla hospitalsvården, hvilken alltjemt tilltager i omfång och således medför städse ökade kostnader.

Remissakten återställes i underdånighet, och Collegierna framhärda med djupaste vördnad, trohet och nit,

Stormächtigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar

C. J. THYSELIUS.

BRUNO JOHANSSON,
föredragande.

S. BORGSTRÖM.

AUG. HÄGGBLADH.

M. NORDLINDH.

FR. M. SIVARD.

Stockholm den 2 Juni 1874.

C. J. Hassell.

4.

Justitie-Kanslersemetet.

UNDERDÄNIGT MEMORIAL.

Sedan Eders Kongl. Maj:t, med anledning af framställning från Riksdagen, den 17 December 1869 behagat uppdraga åt en Kommitté att i sammanhang med behandling af väckt fråga om förbättrad organisation af hospitalens ekonomiska och administrativa förvaltning tillika uppgöra förslag jemväl angående indragning till Statsverket af sådana hospitalsfondens inkomster i räntor, tionde och arrendemedel med mera, i afseende å hvilka sådant kunde ega rum, och dessa inkomsters ersättande med kontanta statsanslag med mera, hafva Kommitterade den 31 December 1870 afgifvit underdånigt betänkande i det åt dem sålunda öfverlemnade ärende, hvarefter underdåniga utlåtanden deri ytterligare infordrats dels från Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet, dels från Kongl. Sundhets-Collegium, dels från Kongl. Kammar-Collegium och Kongl. Statskontoret och dels åter från förstnämnda Kongl. Gille; och har Eders Kongl. Maj:t i nåder behagat genom remiss den 9 i denna månad infordra Justitie-Kanslersemetets underdåniga utlåtande angående den af nämnda myndigheter föreslagna dispositionen af åtskilliga af enskilda personer till hospitalen gjorda donationer, hvilket utlåtande enligt remissen borde skyndsammeligen afgifvas.

I anledning häraf har Justitie-Kanslersemetet tagit kännedom om handlingarna i målet och inhemtat, att Kommitterade, till hvilkas befattning hört, bland annat, att utreda förhållandet med de till hospitalen gjorda donationer, upplyst, att i följd af inträffade eldsvådor och andra orsaker gäfvobrefven rörande en del donerade hemman förkommit, så att någon kännedom angående villkoren för donationerna numera ej kunnat erhållas, samt vidare, med ledning af infordrade upplysningar från Hospitals-Direktionerna och Eders Kongl. Maj:ts respektive Befallningshafvande, redogjort för de donationer, innefattande så väl fastigheter som kontanta medel, i afseende å hvilka någon upplysning om villkoren kunnat vinnas, allt på sätt som närmare utvisas af Kommittéens tryckta be-

tänkande, paginis 15—19, deraf inhemtas, att dessa donationer bestå dels af två frälsehemman Marskog i Elghults socken Kronobergs Län, som donerats till ett »Hospital» derstädes, och dels åtskilliga närmare uppgifna donationer till hospitalen i Upsala, Vadstena, Göteborg och Malmö, samt de numera indragna hospitalen i Kristianstad och Halmstad; och hafva Kommitterade i afseende å dessa donationer yttrat, att några af donationsbrefven väl innefattade den föreskrift, att gåfvomedlen skulle tillfalla fattiga eller sjuka eller i allmänhet sådana personer, som enligt då gällande författningar kunde intagas i hospital, hvilka egentligen vore att hänföra till vårdanstalter för fattiga och obotligt sjuka; men då numera icke med Stadgan af den 5 Mars 1858 öfverensstämde, att andra personer än sinnessjuka må å hospital intagas, torde den inskränkta tolkning, som sålunda till följd af senare författningar måste gifvas åt de af enskilde meddelade förordnanden, icke innebära någon kränkning af den helgd, som enligt härom gällande författningar borde tillkomma dylika stiftelser, hvarför Kommitterade på dessa och i öfrigt anförda skäl ansett de vid dessa donationer fästade vilkor icke vara af beskaffenhet, att hinder deraf borde möta för statsverket att öfvertaga dispositionen af ifrågavarande hemman och spanmålsbelopp samt kontanta donationsmedel, mot fullgörande af de stadgade vilkoren, med undantag dock af förenämnda stiftelse å Marskogs hemman, hvilken vore att betrakta såsom endast en fattiginrättning, den der uteslutande komme Elghults socken till godo och hvaraf hvarken någon inkomst tillfallit allmänna hospitalsfonden, eller någon utgift derifrån till stiftelsen förorsakats.

Sedan Kommitterade härefter redogjort för förhållandena rörande den i Veckholms församling af Erkestiftet befintliga fattiginrättning, som fått namn af hospital och hittills lydt under Ordens-Gillet, med mera, hafva Kommitterade slutligen, i sammanhang med afgifvet yttrande angående öfriga till dem hänskjutna frågor, och jemte det förslag framstälts bland annat derom, att Serafimer-Ordens-Gillet befattning med hospitalen i riket och med allmänna Hospitals- och Barnhusfonden, äfvensom med den för Vadstena hospital afsedda Adelswärdiska fonden, skulle upphöra och dessa ärenden till andra styrelseverk öfverlemnas, vidare hemställt, att, med undantag af hvad som rörde hospitalen i Veckholm och å Marskog, staten skulle öfvertaga dispositionsrätten till öfriga hospitalens alla tillgångar i fast egendom, räntor, tionde och utskylder, af hvad namn och beskaffenhet de vara må, med skyldighet för staten att fullgöra de vilkor och förbindelser, som finnas fästade vid några af de donationer, som utgöra en del af dessa tillgångar; att häremot, och jemte det tillika alla i hospitalsfonden inbegripna statsanslag med mera upphörde, å riks-staten uppfördes, till bekostande af den offentliga sinnessjukvården, ett enda anslag, och att de utgifter, som enligt åberopade utredningen från hospitalsfonden bestridas för andra ändamål än hospitalsvården, blefve, på sätt Kommitterade hemställt, å vederbörande hufvudtitlar i riks-staten uppförda; varande emot detta förslag, i hvad det afser indragningen af de enskilda donationerna med hvad dertill hörer, någon anmärkning ej framställd af de myndigheter, hvilka, på sätt ofvan förmäles, yttrat sig i ärendet, och af hvilka särskildt blifvit erinradt, dels att föreskrift om förvaltningen af Veckholms hospital redan är vorden af

Eders Kongl. Maj:t meddelad, och dels att de hospitalsfonden tillhöriga räntor och tiondeanslag redan i allmänhet äro till statsverket indragna.

Vid fullgörandet af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning att i ärendet afgifva utlåtande anser sig Justitie-Kanslersemetet ej hafva skäl till annat yttrande, än att den af myndigheterna nu föreslagna disposition af de till hospitalen af enskilda personer gjorda donationer icke synes från juridisk synpunkt medföra några betänkligheter, hvarföre det underdåniga förslagets bifallande i denna del i underdånighet tillstyrkes. Stockholm den 16 December 1874.

C. LEIJONHUFVUD.

F. W. Gahn.

Serafimer-Ordens-Gillet.

STORMÄGTIGSTE, ALLERNÄDIGSTE KONUNG!

Till följd af nådiga remissen den 1 sistlidne Mars har Serafimer-Ordens-Gillet låtit verkställa af Eders Kongl. Maj:t anbefald utredning angående så väl det belopp, hvar till de hospitalfondens inkomster, hvilka, enligt af särskilde Kommitterade uppgjort samt af Kammar-Collegium och Stats-Kontoret biträdt förslag, skulle komma att till statsverket indragas, nu mera kunde beräknas uppgå, som äfven beloppet af det anslag, hvilket, — derest, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med berörda förslag, hospitalsfonden och de till den samma ingående inkomster blefve med utgången af år 1876 till statsverket indragna, och hospitalsfonden befriad från vissa på den samma nu anvisade utgifter, samt den förvaltning, som med afseende å den allmänna hospitalsfonden hittills ålegat Serafimer-Ordens-Gillet, öfverflyttad på andra embetsverk, — borde under år 1877 till hospitalsvårdens bestridande af statsmedel utgå.

En sådan utredning har af Ordens-Gillet Kammarkontor blifvit utförd uti dess den 12 nästlidne Juni afgifna, härvid fogade utlåtande med fyra bilagor (litt. *A*, *B*, *C* och *D*); och då Ordens-Gillet emot denna utredning icke funnit något att erinra, behagade Eders Kongl. Maj:t i nåder deraf finna, att hospitalsfondens samtliga ifrågasvarande inkomster kunna, enligt nu gällande arrendekontrakter samt 1875 års markgångssättningar, antagas för närvarande uppgå till årligt belopp af omkring 262,000 kronor, och skulle, efter genomförandet med ingången af år 1877 af ofvan omförmälta förändringar i afseende å hospitalsfondens förvaltning och Öfverstyrelsen för den offentliga sinnessjukvården, till uppehållande af denna sjukvård erfordras för samma år statsanslag till belopp af vid pass 442,000 kronor, hvilken summa dock torde böra i rundt tal höjas till 450,000 kronor, dervid dock icke tagits i beräkning den utgift, som må blifva erforderlig för att inom de embetsverk, till hvilka komme att öfverflyttas nu va-

rande Hospitals-Öfverstyrelsens åligganden, få dessa vederbörligen bestridda. — Skulle, såsom sannolikt är, antalet sjukplatser vid hospitalen under tiden kunna höjas, såsom väl är behöfligt, verkar ock sådant i viss mån till en något ökad utgift för utredning och årligt underhåll.

I öfrigt anser Ordens-Gillet sig endast böra erinra derom, att i den nu uppgifna summan, 450,000 kronor, icke något är afsedt för tillbyggnader vid hospitalen, än mindre för uppförande af nya sådana anstalter.

Återställande tillika remisshandlingarna, framhårdar Serafimer-Ordens-Gillet med djupaste undergifvenhet,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
undersåtar och tjänare

G. A. SPARRE.

Stockholm den 23 Juli 1875.

T. A. Billbergh.

Serafimer-Ordens-Gillet's Kammarkontors utlåtande.

ÖDMJUKASTE MEMORIAL.

Genom nådig remiss har Kongl. Maj:t anbefalt Kongl. Ordens-Gillet att, — som anledning förekommit att antaga, att, i följd af förnyade arrendekontrakt å de hospitalen anslagna hemman och lägenheter och möjligen jemväl af andra orsaker, de hospitalsfondens inkomster, som af Kommitterade samt af Kongl. Kammar-Collegium och Kongl. Stats-Kontoret föreslagits att till statsverket indragas, hade, efter det Kommitterades be-

tänkande afgafs, undergått förändring i afseende å beloppen, — före den 1 nästkommande Augusti inkomma med utredning angående det belopp, hvartill ifrågavarande inkomster *nu* kunde beräknas uppgå, äfvensom med uppgift å det anslag, som, derest i hufvudsaklig öfverensstämmelse med berörda förslag hospitalsfondens och de till den samma ingående inkomster blefve med utgången af år 1876 till statsverket indragna och hospitalsfonden befriad från vissa på densamma nu anvisade utgifter, samt den förvaltning, som hittills med afseende på den allmänna hospitalsfonden ålegat Kongl. Ordens-Gillet, öfverflyttad på andra embetsverk, bör under år 1877 till hospitalsvårdens bestri-dande af statsverket utgå; med föreskrift derjemte, att denna uppgift, hvad anginge af-löningsbeloppen till tjenstemän vid hospitalen, borde upptaga dessa belopp särskildt för hvarje tienst.

I anledning häraf får Kammarkontoret ödmjukast meddela, beträffande hospitals-fondens ifrågavarande inkomster, att, enligt nu gällande arrendekontrakt samt näst-lidet års markegångstaxor, fondens inkomster af utarrenderade hemman och lägenheter uppgå, på sätt bifogade tabell litt. A. utvisar, till kr. 121,641: 97.

att inkomsterna af statsanslag utgöra i kontant samt spannmålsvärde, jemlikt samma markegångstaxor, enligt tabellen litt. A 4,142: 28.

att inkomsterna af räntor och tionde, efter beräkning af sistlidet års markegångspris, belöpa sig, enligt bifogade tabell litt. B, till 104,244: 39.

att det från Fångvårdens förslagsanslag utgående bidraget till bestri-dande af kostnaderna för vansinnige brottslingars vård och underhåll å rikets hospital, hvilket förut, enligt Kongl. Brevvet den 13 November 1868, varit bestämdt att utgå med 12,000 kronor årligen, jemlikt föreskriften i nådiga Brevvet den 16 Januari 1874 blifvit förhöjdt från och med sist-nämnda år till årligen 18,000: —.

samt att det från Danviks hospital utgående årliga bidraget till be-täckande af kostnaderna för Stockholms hospital, hvilket af Kommitterade blifvit, enligt Kongl. Brevvet den 14 December 1866, beräknadt till 24,000 kronor, numera genom nådiga Brevvet den 9 Januari 1871 är från och med år 1872 nedsatt till årligen 14,000: —.

Vidkommande åter beloppet af det statsanslag, som för år 1877 skulle erfordras för hospitalsvårdens uppehållande, derest de hufvudsakligaste af hospitalsfondens in- komster skulle till statsverket indragas, så enär, enligt bifogade kalkyl (tabellen litt. C.), utgifterna för hospitalsvården under nämnda år kunna antagas uppgå till 666,220: 22.

hvertill kommer, jemlikt Kommitterades förslag, jordskylder för

två från kronolägenheten Marieberg och Gideå by af-

söndrade egolotter 354: 80.

samt räntan å Isak Anderssons i Månsarp arfskapital 18: —. 372: 80. 666,593: 02.

men, med förutsättning att den beslutade utvidgningen af Vexiö hospital hinner till år 1877 fullbordas, så att patientantalet derstädes då kan uppbringas till 216, samt under antagande att årsafgift betalas för alla platser vid hvarje hospital, dock med afdrag för dem som äro fria från afgift eller tillhöra fängvården, patientafgifterna för sistnämnda år kunna beräknas uppgå till följande belopp, nemligen:

vid Stockholms hospital	kr. 40,113: 50.
» Upsala d:o	» 17,043: —.
» Nyköpings d:o	» 7,177: 50.
» Vadstena d:o	» 51,901: —.
» Vexiö d:o	» 32,053: —.
» Göteborgs d:o	» 20,223: —.
» Malmö d:o	» 18,835: —.
» Hernösands d:o	» 16,648: —.
» Visby d:o	» 2,628: —.
	<u>206,622: —.</u>

samt hospitalens öfriga inkomster skulle komma att utgöra endast:

årligt bidrag från Danviks hospital	14,000: —.
och tillfälliga inkomster omkring	<u>4,300: —.</u>

eller tillsammans kronor 224,922: —.

så skulle, om från här ofvan kalkylerade utgiftssumma	666,593: 02.
drages beloppet af de beräknade inkomsterna vid hospitalen	<u>224,922: —.</u>
återstå en bristsumma af	441,671: 02.

som borde fyllas genom statsanslag.

Hvad slutligen beträffar den infordrade uppgiften angående aflöningsbeloppen till tjänstemän vid hospitalen, får kontoret vördsammast hänvisa till bifogade tabell litt. D.

Stockholm den 12 Juni 1875.

K. STOLPE.

	A r r e n d e -												
	K- ant.		Kontant efter förvandling.		R å g.				K o r n.				
					Mått.		Värde.		Mått.		Värde.		
Uppsala hospital	700	—	—	—	876	3,41	2 148	9	876	3,41	1,762	83	
Nyköpings d:o	—	—	—	—	317	1,25	778	54	317	1,25	661	20	
Vadstena d:o	317	50	190	77	3,690	7,75	9,919	18	3,932	2,75	9,046	44	
Vexjö d:o	77	63	—	—	378	—	1,039	50	378	—	812	70	
Göteborgs d:o	174	21	—	—	821	1,76	2,435	9	821	1,76	1,932	26	
Malmö d:o	60	—	121	—	8,663	4,89	24,486	44	8,663	4,89	19,536	35	
Hernösands d:o	61	—	—	—	5	2,50	15	54	26	2,50	67	72	
Visby d:o	—	—	—	—	1,659	1,75	4,111	15	1,659	1,75	3,882	52	
Vesterås f. d. hospital	—	—	—	—	546	8	1,367	—	546	8	1,126	41	
Linköpings d:o	—	—	—	—	1,988	3,75	5,269	26	1,988	3,75	4,434	13	
Norrköpings d:o	—	—	—	—	885	7,68	2,347	28	885	7,68	1,975	26	
Söderköpings d:o	—	—	—	—	877	5,50	2,325	50	877	5,50	1,956	94	
Falu d:o	800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Örebro d:o	—	—	—	—	370	6,50	999	71	370	6,50	1,090	57	
Carlstads d:o	15	—	—	—	43	7,50	130	37	43	7,50	103	25	
Skara d:o	2,373	—	—	—	541	0,80	1,423	52	541	0,80	1,309	85	
Jönköpings d:o	140	—	—	—	393	9,50	1,087	30	393	9,50	870	63	
Kalmar d:o	—	—	—	—	120	—	322	90	120	—	262	90	
Halmstads d:o	66	50	—	—	134	3,83	362	50	134	3,83	285	11	
Summa	4,784	84	311	77	22,313	6,37	60,568	87	22,576	1,37	51,122	7	

Litt A.

m e d e l.				S t a t s a n s l a g.												
H a f r e.		Summa.		Kontant.		R å g.				K o r n.				Summa.		
Mått.	Värde.	Kronor.	öre.			Mått.	Värde.	Mått	Värde.	Kronor.	öre.					
—	—	—	—	4,610	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,439	74	30	—	78	7,5	193	72	78	7,5	164	59	388 31
—	—	—	—	19,473	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1,929	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
317	1,02	507	1	5,048	57	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	750
2,737	2,88	4,188	5	48,391	84	15	50	525	—	1,464	75	525	—	1,144	50	2,624 75
—	—	—	—	144	26	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150
—	—	—	—	7,993	67	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	2,493	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	9,703	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,322	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	4,282	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	800	—	179	22	—	—	—	—	—	—	—	—	179 22
—	—	—	—	2,095	28	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
—	—	—	—	248	62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	5,106	37	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
—	—	—	—	2,097	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	585	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
112	6,33	159	36	873	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3,167	0,18	4,854	42	121,641	97	1,174	72	603	7,5	1,658	47	603	7,5	1,309	9	4,142 28

Stockholm den 12 Juni 1875.

K. STOLPE.

Till hospitalen ingående räntor och tionde.

	Kontant.		Kontant efter för- vandling.		R å g.				K o r n.				Hafre och Blandsäd.				Summa.	
					Mått.		Värde.		Mått.		Värde.		Mått.		Värde.		Kronor.	öre.
Upsala hospital	14	6	—	64	1,525	7,48	3,748	10	1,525	7,48	3,102	82	—	—	—	—	6,865	62
Nyköpings d:o	26	67	—	—	2,015	4,40	4,957	98	2,015	4,40	4,212	27	—	—	—	—	9,196	92
Vadstena d:o	34	37	—	—	897	4,68	2,297	52	1,791	7,37	3,816	39	—	—	—	—	6,148	28
Vexjö d:o	87	25	76	90	1,381	0,85	3,810	22	1,381	0,85	3,042	85	—	—	—	—	7,017	22
Göteborgs d:o	103	16	174	55	365	9,57	1,065	4	760	1,27	1,702	40	7	3	10	37	3,055	52
Malmö d:o	1,404	90	726	50	2,352	5,90	6,574	35	4,321	0,46	9,405	30	935	6,16	1,431	50	19,542	55
Visby d:o	448	41	295	32	278	3,50	687	52	278	3,50	609	59	—	—	—	—	2,040	84
Vesterås f. d. hospital	40	89	19	79	2,040	9,14	5,102	18	1,853	6,40	3,818	41	—	—	—	—	8,981	27
Linköpings d:o	20	32	—	—	717	2,85	1,895	15	1,434	4,82	3,189	34	—	—	—	—	5,104	81
Norrköpings d:o	6	—	—	—	561	5,08	1,286	61	839	3,05	2,045	45	—	—	—	—	3,338	6
Söderköpings d:o	84	79	—	—	1,442	4,84	3,692	75	1,761	9,55	3,752	97	—	—	—	—	7,530	51
Falu d:o	—	—	485	11	641	2,27	1,770	70	624	1,07	1,385	19	512	5,68	1,204	10	4,845	10
Örebro d:o	—	—	—	—	1,167	4,64	3,093	78	583	7,25	1,295	87	—	—	—	—	4,389	65
Carlstads d:o	—	—	—	—	145	6,75	399	14	—	—	—	—	212	6,18	276	40	675	54
Skara d:o	71	43	193	74	1,225	2,75	3,303	45	1,971	2,48	4,317	4	—	—	—	—	7,885	66
Jönköpings d:o	—	—	853	62	907	7,87	2,505	49	907	7,87	2,006	21	—	—	—	—	5,365	32
Kalmar d:o	—	—	—	—	281	4	765	41	281	4	624	71	—	—	—	—	1,390	12
Halmstads	—	—	—	—	5	1	13	71	77	2	162	88	188	9,50	322	10	498	69
Gefle d:o	—	—	—	—	71	4	200	63	71	4	172	8	—	—	—	—	372	71
Summa	2,342	25	2,826	17	18,024	1,05	47,169	73	22,479	7,82	48,661	77	1,857	0,52	3,244	47	101,244	89

Stockholm den 12 Juni 1875.

K. STOLPE.

Approximativ kalkyl öfver utgifterna för hospitalsvården under år 1877.

	Afföning.	Pensio- ner.	Utspisning för patien- ter, tje- nstemän och betjening.	Bekläd- nad och säng- kläder.	Medika- menter.	Eldning och lys- hållning.	Be- graf- nings- kost- nader.	Repara- tioner och mindre nybygg- nader.	Inventa- riers upp- köp och under- håll.	All- männa utskyl- der.	Skrifma- terialier och ex- penser.	Diverse utgifter.	Summa.		
Stockholms hospital	21,922	50	200	44,000	7,000	1,400	18,000	50	8,000	1,600	1,200	200	4,800	108,372	50
Upsala d:o	18,155	—	325	33,500	4,650	700	9,000	25	8,000	4,000	100	250	4,500	83,205	—
Nyköpings d:o	4,059	—	—	11,850	3,000	200	2,900	40	2,000	450	40	20	500	25,059	—
Vadstena d:o	17,532	72	365	73,400	7,400	750	11,000	150	6,200	1,800	100	160	4,500	123,357	72
Vexjö d:o	14,175	—	100	44,300	6,150	500	7,530	100	2,500	550	50	225	2,860	79,040	—
Göteborgs d:o	19,380	—	—	31,200	5,500	1,000	13,200	100	5,000	1,600	250	300	6,000	83,530	—
Malmö d:o	16,665	—	631	34,360	9,800	600	7,780	160	4,000	2,110	750	200	2,600	79,659	—
Hernösands d:o	15,475	—	50	39,250	5,000	800	4,950	100	2,500	600	250	150	2,000	71,125	—
Visby d:o	3,120	—	318	6,525	600	60	1,100	20	500	250	124	55	200	12,872	—
Summa	130,484	22	1,992	318,385	49,100	6,010	75,460	745	38,700	12,960	2,864	1,560	27,960	666,220	22

Stockholm den 12 Juni 1875.

K. STOLPE.

Uppgift å aflöningsbeloppen för tjänstemän vid hospitalen.

	Öfver- läkare.	Biträdande läkare.	Sysslo- man.	Predikant.	Sekre- terare.	A n m ä r k n i n g a r .
Stockholms hospital	4 500	2 000	2 500	1 200	900	
Upsala d:o	4 500	1 500	1 200	300	500	Jemlikt Kongl. Brefven den 20 Jan. 1871 och den 29 Maj 1874 är ordinarie Sysslomannen tills vidare tjänstledig och eger uppbära lönen, hvarjemte en t. f. Syssloman åtnjuter årligt arvode af 800 kronor. Predikantslönen är delad emellan en ordinarie och en biträdande Predikant med 150 kronor hvardera.
Nyköpings d:o	1 500	—	800	300	200	
Vadstena d:o	5 000	1 500	2 200	1 200	600	
Vexjö d:o	4 500	1 000	2 000	600	500	
Göteborgs d:o	5 500	1 500	2 300	1 000	600	
Malmö d:o	4 500	1 000	2 450	600	500	Af Sysslomannens aflöning utgöra 450 kronor ersättning för skrifbitrade.
Hernösands d:o	4 500	1 500	1 600	600	400	
Visby d:o	500	—	644	175	318	Sekreterarebefattningen bestrides af en Notarie, som uppbär sin aflöning på indragningsstat.

Stockholm den 12 Juni 1875.

K. STOLPE.